

FONDI I SIGURIMIT PENSIONAL DHE INVALIDOR I MAQEDONISË
SEKTORI PËR ÇËSHTJE FINANCIARE
- NJËSIA AKTUARE -

RAPORTI AKTUAR

(version i shkurtër)

.....
PËR SISTEMIN PENSIONAL NË REPUBLIKËN E
MAQEDONISË ME PROJEKSIONE AKTUARE

Shkup, Dhjetor 2015

Raport për sistemin pensional në Republikën e Maqedonisë me projeksione aktuale – version i shkurtër

Hyrje

Ky është një version i shkurtër i Raportit vjetor me projeksione aktuale i Njesisë aktuale të Fondit të sigurimit pensional dhe invalidor të Maqedonisë për vitin 2014. Njësia me ndihmën e modelit aktuar, siguron projeksione afatshkurtë dhe afatgjatë të të hyrave dhe të dalave të Fondit në bazë të supozimeve ekonomike dhe demografike të trendeve të zhvilluara dhe varijacionet e tyre varësisht prej supozimeve të ndryshme për politikën e pensioneve. Projektionet aktuale shfrytëzohen për përkrahjen e reformave pensionale të cilat zbatohen nga ana e Ministrisë së Punës dhe Politikës Sociale si dhe Fondit të SPIM-së, përforcimin e kapacitetit për zhvillimin e politikës së pensioneve dhe për punën aktuale të Fondit të SPIM-së.

Raporti përmban 5 kapituj dhe fillon me strukturën e sistemit pensional në Republikën e Maqedonisë dhe mandej vazhdon me përshkrimin e shkurtër të sistemit pensional maqedonas, gjendjen aktuale financiare të Fondit, projeksione për gjendjen e ardhshme financiare të Fondit. Pjesa më qenësore e raportit është kreu i katërt i cili i përmban projektionet aktuale për gjendjet e ardhshme në sistemin pensional. Analizat e shpenzimeve tranzitive janë të rëndësishme së veçantë të këtij kreu. Kreu i fundit jep përshkrim dhe informacion të shkurtër për aktivitetet e Njesisë aktuale në vitet e fundit.

Struktura e sistemit pensional të Maqedonisë

Strukturën e sistemit pensional maqedonas do ta kishim definuar në këtë mënyrë:

- * *sigurim i detyrueshëm pensional dhe invalidor në bazë të solidarizimit të gjeneratave (shtylla e parë)* i organizuar në bazë të principit financiar aktual (pay-as-you-go) me pensione të definuara, që e paraqet sistemin e deritanishëm me racionalizim të kryer. Ky lloj i sigurimit do të siguron realizimin e të drejtës së sigurimit pensional dhe invalidor në rast të pleqërisë, invaliditetit dhe vdekjes, që don të thotë se do të paguhet një pjesë nga pensioni i pleqërisë, pensionit invalidor dhe pensionit familjar si dhe vlera më e ulët e pensionit.

- *sigurimi i detyrueshëm pensional me financim kapital (shtylla e dytë)*. Me këtë sigurim do të sigurohet realizimi i të drejtës së sigurimit pensional në rast të pleqërisë, përkatësisht do të paguhet pjesa e mbetur nga pensioni i pleqërisë. Kjo mënyrë e sigurimit është në principin e mbledhjes së mjeteve nëpërmjet pagesës së kontributeve në llogari individuale (personale), të cilat mjete mandej investohen dhe së bashku me përfitimin akumulohen në llogaritë. Pas

pensionimit do të merren mjetet e akumuluar nëpërmjet anuitetit (arkëtim vjetor) ose tërheqjeve të programuara.

- *sigurim pensional vullnetar me financim kapital (shtylla e tretë)* në të cilën mund të përfshihen të gjithë personat të cilët dëshirojnë të sigurojnë një vëllim më të lartë të sigurimit material nga sigurimi i detyrueshëm si dhe të gjithë qytetarët të cilët nuk janë përfshirë në sigurimin e detyrueshëm.

Përshkrim i shkurtër i sistemit pensional të Maqedonisë

Të drejtat që rrjedhin nga sigurimi pensional dhe invalidor janë:

- *E drejta e pensionit të pleqërisë* (I siguruari arrin të drejtën e pensionit të pleqërisë atëherë kur do të arrijë moshën 64 vjeçe, për burrat dhe 62 vjeç për gratë, më së paku me 15 vjet stazh pensional)
- *E drejta e pensionit invalidor* (I siguruari të i cili do të shkaktohet paaftësi e përgjithshme për punë si dhe i siguruari me aftësi të ngelur për punë i cili për shkak arritjes të një moshe të caktuar nuk mund që me rehabilitim profesional të aftësohet për kryerjen e ndonjë pune tjetër përkatëse, arrin të drejtën e pensionit invalidor në bazë të dy kushteve të dhëna).
- *E drejta e pensionit familjar* (Pension familjar mund të realizojnë anëtarët e familjes të të siguarit të ndjerë: bashkëshorti/ja, fëmijët dhe prindërit që i ka ushqyer i siguruari nën kushtet e përcaktuara me ligj).
- *Rehabilitim profesional*
- *E drejta e kompensimit në të holla për dëmtim fizik*
- *E drejta e vlerës më të ulët të pensionit*

Gjendja financiare aktuale e Fondit të SPIM-së (viti 2014)

Puna financiare e Fondit të SPIM-së gjatë vitit 2014 zhvillohej në mbështetje me politikën e paraparë makroekonomike të Republikës së Maqedonisë për vitin 2014 dhe mjetet e planifikuara me Buxhetin e Fondit.

Fondi gjatë këtij viti realizoi gjithsej të hyra në shumë prej 53.780,68 milion denarë dhe gjithsej të dala në shumë prej 54.017,45 milion denarë, përkatësisht tepricë të të hyrave mbi të dalat në shumë prej 236,77 milion denarë.

Gjithsej të hyrat në krahasim me vitin 2013 janë më të larta për 3,5%, ndërsa të dalat për 6,2%, dhe në krahasim me mjetet e planifikuara edhe të hyrat edhe të dalat sillen rreth nivelit të të planifikuarave me Buxhetin e Fondit për vitin 2014.

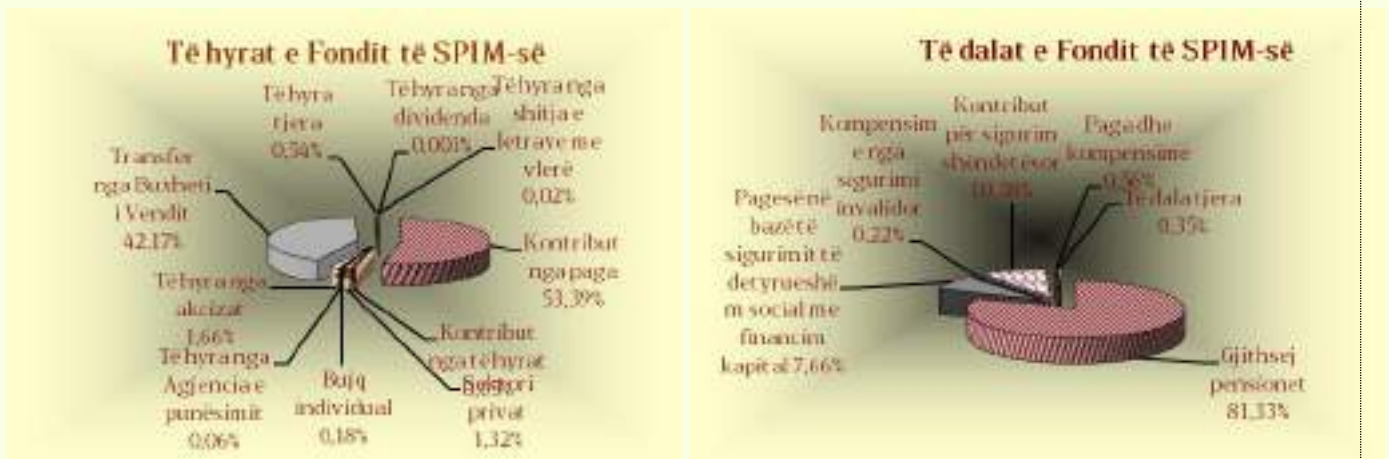
Me të hyrat e realizuara nga kontributet dhe mjetet nga Buxheti i Vendit, si dhe nga të hyrat e tjera, Fondi në vitin 2014 rregullisht kryente pagesën e pensioneve në kohë të duhur në javën e parë të muajit për muajin paraprak, me shfrytëzimin e e huasë nga Buxheti i Vendit, të cilën rregullisht e kthente pas pagesës së pensioneve dhe akumulimit të mjeteve nga të hyrat.

Në vitin 2014, Fondi bëri harmonizimin e pensioneve prej 5% përkatësisht 600 denarë në shumë nominale nga shkurti për të gjithë pensionistët të cilët

realizuan të drejtë pensioni përfundimisht me muajin shkurt të vitit 2014 e cila kishte ndikim ndaj mbajtjes së vlerës reale të pranimeve pensionale.

Të dhëna statistikore më të rëndësishme nga zbatimi i sigurimit pensional dhe invalidor me gjendje në vitin 2014

Në vitin 2014 Fondi realizoi gjithsej të hyra në shumë prej 53.780,68 milion denarë dhe gjithsej të dala në shumë prej 54.017,45 milion denarë, Struktura e të hyrave dhe të dalave është paraqitur në dy grafikonet vijuese:

Gjithsej numri i shfrytëzuesve të pensionit në fund të vitit 2014 arrinte 296.215 nga të cilët 41.245 shfrytëzues të pensionit invalidor me pension mesatar prej 11.211 denarë; 76.458 shfrytëzues të pensionit familjar me pension mesatar prej 9.872 denarë dhe 176.157 shfrytëzues të pensionit të pleqërisë me pension mesatar prej 13.875 denarë. Përveç këtyre shfrytëzuesve ka edhe 1.710 shfrytëzues të pensioneve minimale bujqësore dhe 645 shfrytëzues të pensioneve ushtarake, me çka gjithsej numri i shfrytëzuesve të pensionit arrin numrin prej 296.215 shfrytëzues.

Gjithsej numri i shfrytëzuesve të pensionit (së bashku me pensionet minimale bujqësore dhe pensionet ushtarake) në vitin 2014 në krahasim me numrin e shfrytëzuesve të pensionit në vitin 2013 është më i madh për 4.394 shfrytëzues apo për 1,5%.

Krahasimi i pensionit mesatar (i paguar në dhjetor të vitit 2014 në shumë prej 12.487 denarë) dhe gjithsej paga mesatare në Vend për periudhën e njëjtë prej 22.407 denarë arrin 55,7%.

Projeksione aktuale për gjendjen e ardhshme financiare të sistemit pensional

Njëri nga instrumentet e planifikimit të politikës së pensioneve janë modelet aktuale me të cilët bëhen projeksione për gjendjet në sistemin pensional në bazë të parametrave të supozuara demografike dhe ekonomike dhe supozimeve të ndryshme të politikës së pensioneve. Periudha prej 80 viteve shfrytëzohet për vlerësimin e gjendjes financiare të Fondit si dhe për parametrat tjerë, të rëndësishëm për fushën pensionale.

Të ardhurat dhe të dalat e ardhshme të Fondit varen nga shumë faktorë demografik dhe ekonomik, siç janë mortaliteti, fertiliteti, invaliditeti, fuqia punëtore, papunësia, rrogat mesatare, inflacioni etj.

Me qëllim të projektimit të këtyreve parametrave Njësia aktuale në bazë të të dhënave të Fondit të SPIM-së, Ministrisë së Financave dhe Entit Shtetëror për Statistikë si dhe në bazë të analizave të deritanishme dhe hetimeve përgatit supozime. Projektionet që janë rezultat i supozimeve tregojnë se çfarë do të ndodhte në të ardhmen po qe se realizohen supozimet e dhëna ekonomike dhe demografike.

Për shkak periudhës së gjatë të projektit (80 vjet) bëhen tre grupe të supozimeve: optimiste, bazike dhe pesimiste. Terminet për supozime optimiste, bazike dhe pesimiste shikohen nga aspekti i Fondit, përkatësisht optimiste don të thotë shpenzime të ulëta për Fondin, përderisa pesimiste don të thotë shpenzime të larta për Fondin. Në supozimet bazike merren të dhënat nga indikatorët makroekonomik nga Ministria e Financave përderisa supozimet optimiste dhe pesimiste krijohen në bazë të supozimeve bazike. Rezultatet optimiste dhe pesimiste i përfaqësojnë kufinj të lëvizjeve të ardhshme të parametrave të sistemit pensional në Republikën e Maqedonisë.

Me modelin aktuar projektohen madhësia dhe struktura e popullsisë, numri i të siguarave dhe pensionistëve, lëvizja e kontributeve nga pagat dhe pensionet si dhe madhësi tjera relevante që janë të rëndësishme së madhe për punën e Fondit. Në modelin aktuar për shkak të ndjekjes më të lehtë të rezultateve, të njëjtat janë dhënë në krahasim me BPV (bruto prodhimi vendor) për shkak ndikimit të inflacionit dhe vështirësive për shkak të krahasimit nominal të vlerës së denarit gjatë periudhave të ndryshme.

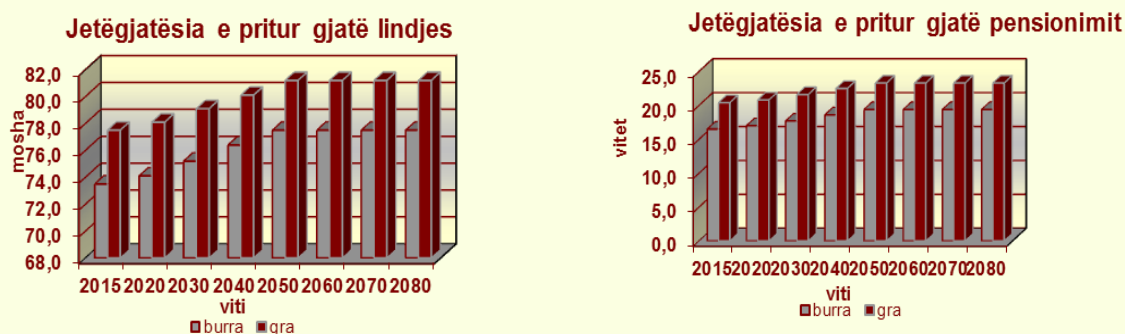
Pika fillestare për simulimin e skenarit me modelin janë të dhënat të cilat e përshkruajnë gjendjen e tanishme të sistemit pensional (pensionistë sipas moshës, gjinisë dhe llojit të pensionit, pensioni mesatar, të siguarit sipas moshës dhe gjinisë e të tjerë, si dhe të dhënat themelore makroekonomike dhe demografike – shkalla e fertilitetit dhe mortalitetit).

- Parashikime demografike

Supozime themelore demografike të rëndësishme për sistemin pensional janë supozimet për shkallën e fertilitetit dhe jetëgjatësia e pritur.

Shkalla e fertilitetit në të trija skenaret lëviz nga 1,8 deri më 2,20 në afat të gjatë (periudhë projektuese prej 70 viteve), përderisa shkalla e domosdoshme e fertilitetit për popullatë stabile në afat më të gjatë duhet të arrijë 2,1.

Pasqyrim i jetëgjatësisë së pritur gjatë lindjes dhe gjatë pensionimit në shtatëdhjetë vitet e ardhëshme është paraqitur në grafikonat vijues:

- Supozimet ekonomike

Supozime themelore ekonomike të cilat shfrytëzohen në këtë model janë supozimet për rritjen reale të bruto prodhimit nacional, rritja reale e pagave, shkalla e papunësisë, inflacioni etj. Shkalla e papunësisë në mënyrë direkte e përcakton numrin e të punësuarve, përkatësisht personat e siguruar të cilët paguajnë kontribut. Parametrat ekonomik kanë ndikim edhe në pjesën e të dalave në Fond. Lëvizja e pagave dhe shpenzimeve të jetës e përcaktojnë harmonizimin e pensioneve, përkatësisht ndikojnë në madhësinë e pensioneve dhe me atë edhe në të dalat e Fondit.

Shkalla e papunësië është projektuar të arrijë vlerë nga të tanishmet 27% në 15% në të gjitha tre skenaret por në periudha të ndryshme. Prandaj për shembull, në skenarin bazik niveli prej 15% arrihet në vitin 2040, në atë optimist në vitin 2030 dhe në skenarin pesimist në vitin 2050. Ai nivel mbahet deri në fund të periudhës së projektuar në tre skenaret. Lëvizja e BPV varet prej supozimeve për rritjen e pagave dhe rritjen e punësisë. Në modelin, rritja reale e BPV nuk është parametër hyrës, por llogaritet si përmbledhje e ritjes reale të pagave dhe rritjes të punësisë, me qëllim që të mbahet pjesëmarrje konstatnte e fuqisë së punës në BPV gjatë stimulimit.

Rritja reale e pagave dallohet në varësi të skenarit. Në skenarin optimist, rritja e pagave nga viti 2060 e andej arrin 4,5% në skenarin bazik prej vitit 2060 e andej arrin 3,8%, ndërsa në skenarin pesimist në vitin e njëjtë ndërsa deri në fund të periudhës së projektuar arrin 3,0%.

- Ndryshime në politikën e pensioneve

Mosha e pensionimit është rritur gradualisht dhe në vitin 2001 arriti në 64 vjet (për burra) dhe 62 vjet (për gra), ndërsa mosha mesatare e pensionimit (për shkak të disa ndryshimeve në Ligjin me të cilin është mundësuar pensionimi i parakohshëm i disa të siguruarve, për shkak të pensioneve invalidore dhe pensioneve familjare dhe për shkak të të siguruarve me stazh të sigurimit i cili llogaritet me kohëzgjatje të shtuar) arrin 62 vjet për burra dhe 61 vjet për gra. Shkalla e zëvendësimit duke filluar nga viti 2013 fillon të reduktohet gradualisht në periudhë prej 40 vjet. Harmonizimi i pensioneve bëhet me 50% sipas rritjes së shpenzimeve të jetës dhe 50% nga rritja e pagave.

Në këtë model pagesa e kontributeve në shtyllën e dytë hyri me fillimin e janarit të vitit 2006 si filloi në mënyrë reale.

Gjithsej kontributi i cili paguhet në Fondin e sigurimit pensional dhe invalidor nga 1 janari i vitit 2010 arrin:

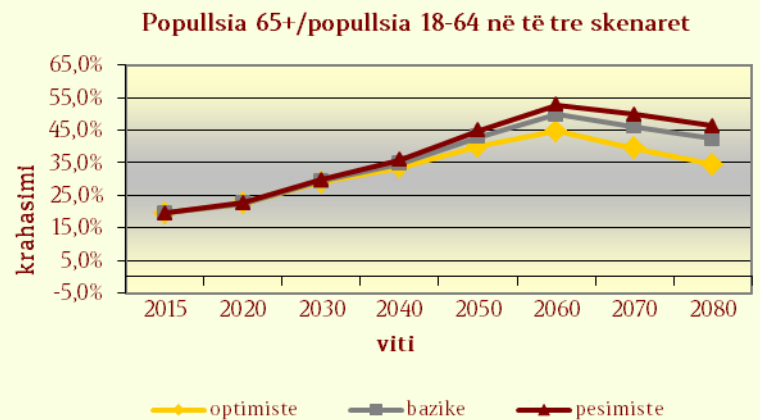
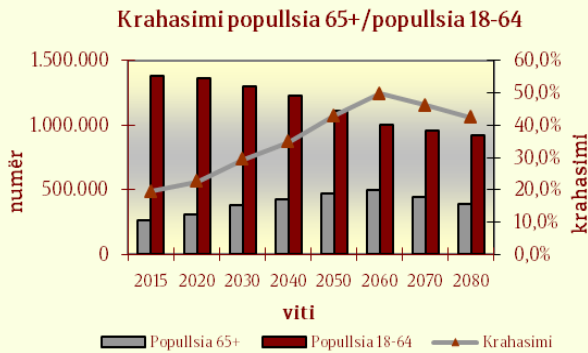
- 18% nga bruto paga për të siguruarit të cilët nuk do të përfshihen në shtyllën e dytë;
- 11,7% nga bruto paga për shtyllën e parë për të siguruarit të cilët do të përfshihen në shtyllën e dytë;
- 6,3% nga bruto paga për shtyllën e dytë për të siguruarit të cilët do të përfshihen në shtyllën e dytë

Shkalla e kontributit për shtyllën e dytë me ndryshimet e fundit të Ligjit për sigurim pensional dhe invalidor (Gazeta zyrtare nr. 98/2012) është fiksuar në 6% në vend të ndarjes së tanishme e cila ishte e rregulluar me 65% nga gjithsej kontributi është për shtyllën e parë, ndërsa 35% për shtyllën e dytë. Dallimi ndërmjet gjithsej shkallës së kontributeve dhe 6% për shtyllën e dytë mbetet në shtyllën e parë.

Në lidhje me shkallën e zëvendësimit dhe për shkak ndryshimeve në politikën pensionale, në mbështetje të ligjit parashikohet 30% shkallë e zëvendësimit për vitet e plota të stazhit (35 vjet – grua, 40 vjet – burrë) nga shtylla e parë për të siguruarit të cilët do të përfshihen në sistemin e ri dhe shkallën e zëvendësimit të pritur nga shtylla e dytë e cila në masë më të madhe varet kontributi i investimeve në fondet pensionale private.

- Projeksione për popullatën

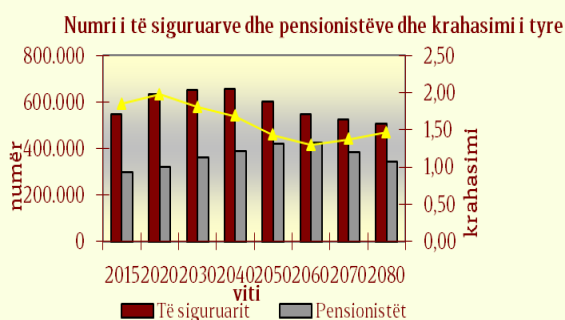
Indikatorë për plakjen e popullsisë është krahasimi i popullatës së vjetër (në moshë mbi 65 vjet) me popullatën e aftë për punë (në moshë prej 18 deri më 64 vjet). Në dy grafikonat vijues është paraqitur krahasimi i popullatës së vjetër me popullatën e aftë për punë dhe lëvizja e këtij krahasimi në të tria skenaret.

Krahasimi i këtyre dy grupeve të popullatës rritet nga të tanishmet 19,45% në 49,74% në vitin 2060 dhe reduktohet deri në 42,28% në vitin 2080. Kjo do të thotë se në të ardhmen rreth një e treta e popullatës mbi 18 vjeç do të jetë popullatë e vjetër.

Sipas skenarit optimist ky krahasim e arrin maksimumin prej 44,7% në vitin 2060 që në vitin 2080 të reduktohet në 34,4%. Në skenarin pesimist krahasimi lëviz nga maksimalet 52,7% në vitin 2060 deri më 46,2% në vitin 2080. Mund të përfundohet se sipas të tre skenareve ekziston mplakje e popullatës në afat më të gjatë.

- Projektione në sistemin pensional

Lëvizja e ardhshme e numrit të të siguarurve dhe pensionistëve sipas skenarit bazik si dhe krahasimi i tyre është paraqitur në këtë grafikun.

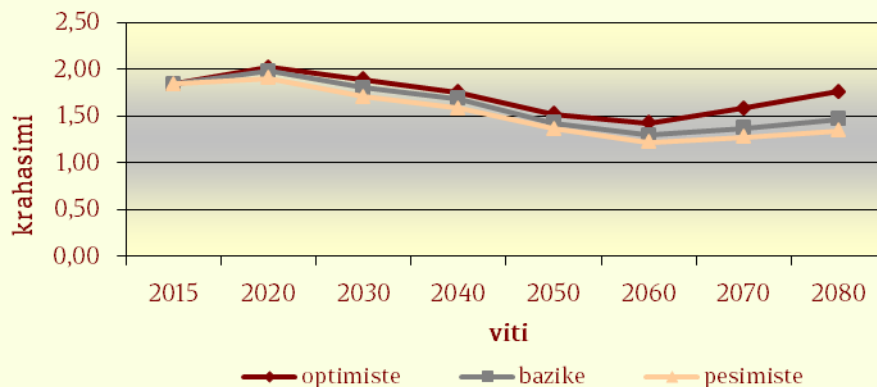
Nga grafikoni mund të vërejmë se në periudhën fillestare të projeksioneve deri në vitin 2020 numri i të siguarurve rritet, ndërsa pas vitit 2020 numri i të siguarurve fillon të reduktohet për shkak të lëvizjeve demografike dhe stabilizimit të rritjes ekonomike.

Numri i pensionistëve në mënyrë të vazhdueshme rritet në 50 vitet e ardhshme, pastaj reduktohet. Krahasimi mes të siguarurve dhe pensionistëve nga të tanishmit 1,8 të siguar në 1 pensionist në afat më të gjatë reduktohet në 1,4 të siguar në 1

pensionist. Ky trend i krahasimit do të thotë se gjithnjë e më pak të siguruar do të paguajnë për një numër më të madh të pensionistëve.

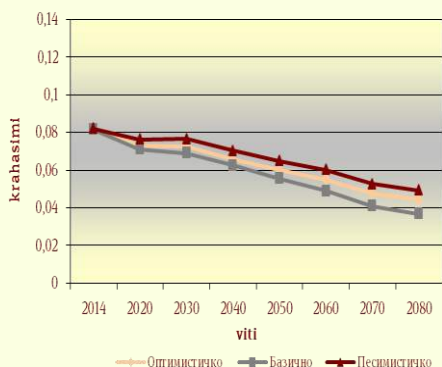
Për krahasim këto rezultate janë paraqitur në grafikonin vijues së bashku me rezultatet nga skenari optimist dhe pesimist.

Krahasimi të siguar - pensionistë në të tre skenaret

- Shpenzimet për pensione

Shpenzimet për pensione në krahasim me BPV

Nga grafikoni mund të vërehet një zvogëlim gradual i shpenzimeve për pensione në të tre skenaret.

Kjo ka të bëjë me dy faktorë: reduktimi i obligimeve të Fondit për shkak të reformave parametrike, përkatësisht reduktimi gradual i shkallës së zëvendësuar prej 80% në 72% për të siguruarit që do të mbeten në shtyllën e parë dhe

vëllimi i reduktuar i pensioneve për të siguruarit të cilët do të kalojnë në shtyllën e dytë sepse shkalla zëvendësuese e shtyllës së parë arrin vetëm 30% me atë se këta të siguruar pjesën tjetër të pensionit do ta pranojnë nga shtylla e dytë. Në skenarin bazik shpenzimet për pensione reduktohen prej 8,3% nga BPV-ja në vitin 2015 në 4,0% nga BPV-ja në fund të periudhës së projeksionit.

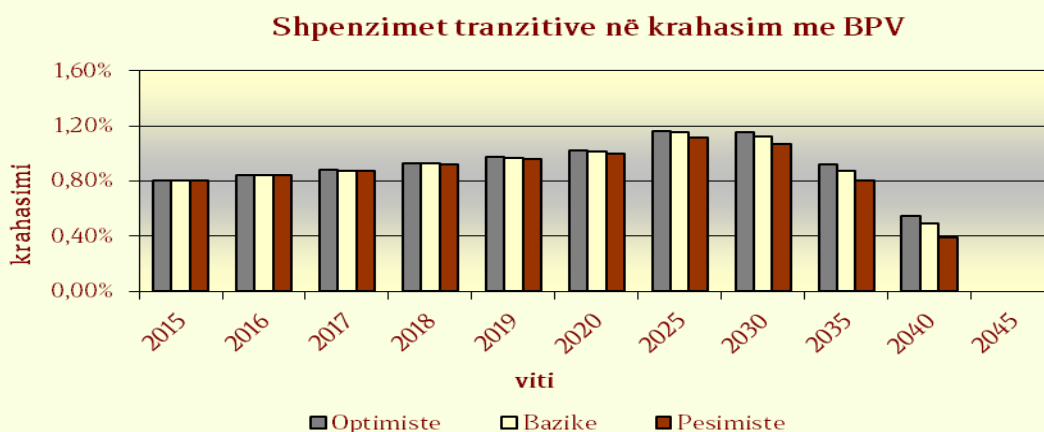
- Ndikimi ndaj të hyrave dhe dalave në FSPIM

- Analizë e shpenzimeve transitive

Sistemi me një shtyllë, nuk do të zhduket menjëherë, por që tranzicioni do të jetë gradualisht, gjatë 50 viteve në vijim. Në fund të vitit 2014 numri i të siguruarve – anëtarët e shtyllës së dytë arrijnë 373.151 anëtarë. Pjesëmarrja e e fuqisë punëtore në sistemin e ri gradualisht rritet sepse në të gjithë të siguruarit me punësimin e parë detyrimisht hyjnë në sistemin e ri. Ashtu deri në vitin 2030, praktikisht, e gjithë fuqia punëtore do të jetë në sistemin e dy shtyllave. E para numër më të madh të pensionistëve nga sistemi i ri do të paraqiten rreth vitit 2025. Gradualisht ndërmjet vitit 2025 dhe 2044, përbërja e pensionistëve do të ndryshohet, prej 100% nga sistemi një shtyllësh , deri 50% nga të dy sistemet dhe në fund deri 100% nga sistemi i ri me dy shtylla. Pas vitit 2060 të gjithë pensionistët do të pranojnë pension nga sistemi me dy shtylla, që do të thotë se tranzicioni do të jetë i plotë.

Për kohën e tranzicionit Qeveria ka obligim ligjor për fuqimimin e shpenzimeve për pensionistët nga sistemi me një shtyllë. Kështu, për kohën e pjesës së parë të tranzicionit PAYGO sistemi është i përballuar me shtypje fiskale i shkaktuar nga rënia i shkallës mesatare e kontributit, por në pjesën e dytë të reformës kjo shtypje do të reduktohet ashtu siç shkalla zëvendësuese shkon në rënie dhe ashtu si reforma e arrin gjendjen e maturimit.

Në grafikun më poshtë është paraqitur transferi i nevojshëm nga Buxheti për financimin e shpenzimeve transitive për shkak vendosjes të shtyllës së dytë.

Shpenzimet transitive janë të karakterit të përkohshëm dhe me kalimin e kohës do të humbin. Ato fillojnë në vitin e parë të reformës dhe gradualisht zmadhohen në vitin 2025 pritet se do të arrijnë në nivel prej 1,15% nga BPV. Maksimumin e tyre prej 1,17% nga BPV e arrijnë në vitin 2028 në të cilën periudhë do të rritet pjesëmarrja e fuqisë

punuese në shtyllën e dytë dhe me këtë edhe defluksi i kontributeve nga shtylla e parë do të jetë i rëndësishëm.

Shpenzimet transitive humbin në vitin 2045 atëherë kur do të ndriçojë shtylla e dytë me çka barra e financimit të pensione kryesisht bartet në shtyllën e dytë ndërsa në mënyrë të drejtpërdrejtë ndikon në reduktimin e shpenzimeve për pensione në shtyllën e parë.

Shpenzimet transitive janë të administruara më tepër nga demografia se sa nga ekonomia. Në skenarin optimist kanë vlera më të larta se sa në atë pesimist nga arsye të thjeshta që parametrat ekonomik janë më të mirë në atë skenar, apo me fjalë të tjera BPV dhe rritja e pagave gjithashtu është më e lartë që do të thotë se kapaciteti për financimin e shpenzimeve është më i lartë. Në skenarin pesimist gjendja është e kundërt.

Informacione për punën e Njesisë aktuale

Gjatë vitit 2014, Njësia për aktuarë i kryente obligimet e rregullta të parapara me programin e punës si dhe të gjitha aktivitetet e dala të jashtëzakonshme.

Në vitin 2014, Njësia për aktuarë i kryente obligimet e rregullta të planifikuara me programin për punë si dhe të gjitha aktivitetet e jashtëzakonshme.

Në kuadër të detyrave të rregullta, të punësuarit në Njësi kanë kryer azhurnimin e modelit aktuar i cili shfrytëzohet si një mjet për përgatitjen e projeksioneve afatshkurtër, afatmesme dhe afatgjatë për sistemin pensional. Për azhurnimin e modelit të dhënat e pensionistëve dhe të siguruarve si dhe parametrat financiar për punën e Fondit sigurohen nga baza e të dhënave të Fondit dhe Seksioni për koordinim buxhetor, të dhënat emografike sigurohen nga Enti shtetëror për statistikë, ndërsa indikatorët makroekonomik nga Ministria e financave. Pas azhurnimit të modelit krijohen skenarë të ndryshëm dhe fitohen rezultatet dalëse për parametra të ndryshëm të rëndësishëm për fushën pensionale.

Me shfrytëzimin e modelit aktuar, Njësia aktuale gjatë vitit 2014 ka përgatitur skenarë të ndryshëm, llogaritje, analiza dhe parashikime për nevojat e Fondit dhe me kërkesë të Ministrisë së Punës dhe Politikës Sociale, MAPAS-it, Ministrisë së Financave dhe institucioneve tjera të jashtme.

Në tremujorin e parë të vitit 2014 me kërkesë të Ministrisë së financave, ndërsa për nevojat e Bankës botërore janë përgatitur raporte me të dhëna statistikore për parametrat më të ndryshëm nga fusha pensionale.

Në një bashkëpunim të ngushtë me seksionin për Koordinim buxhetor, Njësia aktuale morri pjesë në përpunimin e projeksioneve për Buxhetin e Fondit të SPIM-së për vitin 2015 dhe projeksioneve për periudhën deri në vitin 2017.

Njësia aktuale sërish në bashkëpunim me Seksionin për koordinim buxhetor, ndihmoi duke përpunuar analizat financiare në ndryshimet e sistematizimin aktual në Fondin e SPIM-së dhe përshtatjen e saj me Ligjin për nëpunësit administrativ.

Si pjesë e aktiviteteve të rregullta çdo vit me kërkesë të Agjencisë për supervizion të sigurimit pensional me financim kapital (MAPAS) për kryerjen e analizave personale dhe llogaritjeve, janë përgatitur dhe dorëzuar projeksione aktuale të detajuara afatgjate për numrin e anëtarëve, kontributet e paguara dhe mjetet e akumuluar në shtyllën e dytë.

Njësia aktuale rregullisht gjatë gjithë vitit përcjell numrin e anëtarëve në fondet pensionale private dhe i projektton shpenzivet transitive. Të njëjtat shfrytëzohen gjatë projektimit të Buxhetit të Fondit të SPIM-së.

Paralelisht me të gjitha aktivitetet e nënvizuara më parë, Njësia punonte në përgatitjen e “Raportit për sistem pensional në Republikën e Maqedonisë me projeksione aktuale për vitin 2014”.

Projeksione më të rëndësishme afatgjate për të ardhmen e sistemit pensional

<i>SHPENZIME TRANSITIVE</i>									
viti/skenari	në raport me BPV			në raport me BPV			në raport me BPV		
	optimist	bazik	pesimist	optimist	bazik	pesimist	optimist	bazik	pesimist
2015	0,80%	0,80%	0,80%	71,26	71,26	70,85	4.383	4.383	4.357
2016	0,84%	0,84%	0,84%	78,23	77,92	76,85	4.811	4.792	4.726
2017	0,88%	0,88%	0,88%	85,88	85,02	83,02	5.282	5.229	5.106
2018	0,93%	0,93%	0,92%	95,70	94,08	90,42	5.886	5.786	5.561
2019	0,97%	0,97%	0,96%	106,38	103,72	98,07	6.542	6.379	6.031
2020	1,02%	1,02%	1,00%	118,46	114,44	106,42	7.285	7.038	6.545
2025	1,17%	1,15%	1,12%	160,05	149,50	134,68	9.843	9.194	8.283
2030	1,16%	1,12%	1,07%	185,99	167,44	143,55	11.438	10.298	8.828
2035	0,92%	0,87%	0,80%	172,03	150,59	120,94	10.580	9.262	7.438
2040	0,55%	0,49%	0,39%	120,53	97,57	66,47	7.413	6.001	4.088
2045	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0	0	0	0
2050	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0	0	0	0

SHPENZIME PËR PENSIONE

viti/skenari	Në proporcion me BPV			Në milion denarë (vlera e tanishme)			Në milion euro (vlera e tanishme)		
	optimist	bazik	pesimist	optimist	bazik	pesimist	optimist	bazik	pesimist
2015	8,07%	8,08%	8,15%	732	732	731	45.031	45.852	44.956
2016	7,86%	7,91%	8,03%	750	749	746	46.103	46.077	45.871
2017	7,65%	7,74%	7,90%	769	768	763	47.323	47.257	46.898
2018	7,44%	7,58%	7,79%	792	790	781	48.691	48.568	48.049
2019	7,23%	7,41%	7,68%	816	813	801	50.175	49.974	49.285
2020	7,08%	7,30%	7,57%	841	836	822	51.731	51.437	50.567
2025	7,04%	7,35%	7,67%	982	967	935	60.404	59.494	57.484
2030	6,90%	7,25%	7,64%	1.125	1.096	1.040	69.199	67.425	63.941
2035	6,59%	6,90%	7,35%	1.253	1.206	1.122	77.076	74.194	69.026
2040	6,24%	6,55%	7,02%	1.388	1.317	1.201	85.363	81.018	73.864
2045	5,88%	6,28%	6,75%	1.523	1.422	1.269	93.653	87.431	78.014
2050	5,53%	6,01%	6,48%	1.663	1.522	1.326	102.286	93.618	81.569
2055	5,21%	5,76%	6,26%	1.839	1.641	1.389	113.081	100.900	85.424
2060	4,87%	5,47%	5,98%	2.063	1.784	1.460	126.846	109.728	89.792
2065	4,45%	5,09%	5,59%	2.331	1.950	1.538	143.367	119.898	94.576
2070	4,07%	4,74%	5,23%	2.678	2.161	1.640	164.682	132.909	100.887
2075	3,82%	4,54%	5,02%	3.155	2.452	1.788	194.058	150.768	109.960

<i>TË SIGURUARIT</i>						
	Shtylla e parë (gjithsej)			Shtylla e dytë		
viti/skenari	optimist	bazik	pesimist	optimist	bazik	pesimist
2015	549.128	549.133	549.138	401.847	401.847	401.850
2016	562.996	561.348	559.701	431.633	430.361	429.090
2017	578.903	574.956	571.023	463.611	460.432	457.263
2018	599.788	593.184	583.563	500.332	494.791	486.731
2019	622.179	612.534	596.759	539.359	530.949	517.219
2020	646.187	633.078	610.641	581.068	569.211	548.959
2025	665.081	644.785	622.920	697.310	675.866	652.768
2030	674.651	649.825	623.598	791.205	761.879	730.922
2035	671.176	654.611	628.889	846.885	825.795	793.176
2040	667.447	656.392	631.682	878.389	863.706	831.099
2045	648.330	633.174	618.356	867.771	847.482	827.622
2050	622.354	602.261	596.469	835.024	808.183	800.422
2055	597.191	571.270	565.742	797.999	763.448	756.076
2060	579.883	546.657	540.759	772.534	728.267	720.412
2065	574.116	531.756	524.748	764.851	708.415	699.081
2070	578.179	524.660	515.780	770.264	698.962	687.134
2075	582.012	516.115	505.057	775.370	687.578	672.849

<i>PENSIONISTËT DHE KRAHASIMI NDËRMJET TË SIGURUARVE DHE PENSIONISTËVE</i>						
viti/skenari	pensionistë			Krahasimi ndërmjet të siguarve dhe pensionistëve		
	optimist	bazik	pesimist	optimist	bazik	pesimist
2015	297.425	297.445	297.471	1,85	1,85	1,85
2016	301.857	301.942	302.055	1,87	1,86	1,85
2017	306.388	306.579	306.835	1,89	1,88	1,86
2018	310.652	310.989	311.442	1,93	1,91	1,87
2019	315.024	315.543	316.246	1,98	1,94	1,89
2020	319.418	320.149	321.147	2,02	1,98	1,90
2025	339.416	341.448	344.242	1,96	1,89	1,81
2030	356.654	360.279	365.271	1,89	1,80	1,71
2035	369.017	374.591	382.167	1,82	1,75	1,65
2040	380.967	388.995	399.403	1,75	1,69	1,58
2045	395.428	406.085	419.490	1,64	1,56	1,47
2050	408.458	421.738	438.190	1,52	1,43	1,36
2055	414.210	429.587	448.594	1,44	1,33	1,26
2060	406.200	422.832	443.508	1,43	1,29	1,22
2065	387.289	404.566	426.272	1,48	1,31	1,23
2070	364.618	381.921	404.077	1,59	1,37	1,28
2075	345.582	362.058	384.010	1,68	1,43	1,32

<i>PENSIONET MESATARE (si % nga neto paga)</i>												
viti/skenari	Pensioni i pleqërisë (PAYG)			Pensioni invalidor			Pensioni familjar			Gjithsej		
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
2015	76,0%	76,0%	76,4%	61,6%	61,6%	61,9%	54,3%	54,3%	54,6%	68,5%	68,5%	68,8%
2016	74,2%	74,2%	74,8%	60,3%	60,3%	60,8%	53,2%	53,2%	53,6%	67,1%	67,1%	67,6%
2017	72,1%	72,2%	72,9%	58,8%	58,8%	59,4%	51,9%	52,0%	52,5%	65,4%	65,5%	66,1%
2018	70,9%	71,1%	71,9%	57,8%	58,0%	58,7%	51,1%	51,2%	51,9%	64,4%	64,6%	65,4%
2019	69,6%	69,9%	70,9%	56,9%	57,2%	58,0%	50,4%	50,5%	51,3%	63,5%	63,7%	64,6%
2020	68,5%	68,9%	69,9%	56,1%	56,4%	57,3%	49,6%	49,9%	50,7%	62,6%	62,9%	63,9%
2025	63,4%	64,2%	65,6%	52,6%	53,3%	54,6%	46,7%	47,2%	48,3%	58,7%	59,4%	60,8%
2030	58,0%	58,9%	60,5%	49,8%	50,6%	52,1%	44,4%	45,0%	46,2%	55,0%	55,8%	57,3%
2035	51,4%	52,5%	54,2%	47,4%	48,3%	49,9%	42,5%	43,1%	44,3%	51,3%	52,2%	53,6%
2040	44,8%	45,9%	47,6%	45,3%	46,3%	47,9%	40,9%	41,5%	42,6%	48,5%	49,3%	50,5%
2045	37,7%	38,9%	40,5%	43,3%	44,4%	46,0%	39,4%	40,1%	41,0%	46,4%	46,9%	47,8%
2050	30,9%	32,1%	33,7%	41,5%	42,6%	44,3%	38,4%	39,0%	39,9%	44,9%	45,1%	45,6%
2055	25,9%	27,1%	28,5%	39,9%	41,1%	42,8%	37,8%	38,5%	39,3%	44,1%	44,0%	44,2%
2060	22,9%	23,9%	25,2%	38,5%	39,8%	41,6%	37,4%	38,1%	39,0%	43,2%	43,0%	43,1%
2065	21,0%	21,9%	23,0%	37,5%	38,8%	40,6%	37,1%	37,9%	38,8%	42,7%	42,4%	42,4%
2070	20,1%	20,8%	21,8%	37,1%	38,3%	40,1%	36,9%	37,7%	38,7%	42,7%	42,3%	42,2%
2075	19,9%	20,5%	21,3%	37,0%	38,2%	39,9%	36,7%	37,6%	38,6%	43,1%	42,6%	42,4%

I - skenari optimist

II – skenari bazik

III – skenari pesimist